

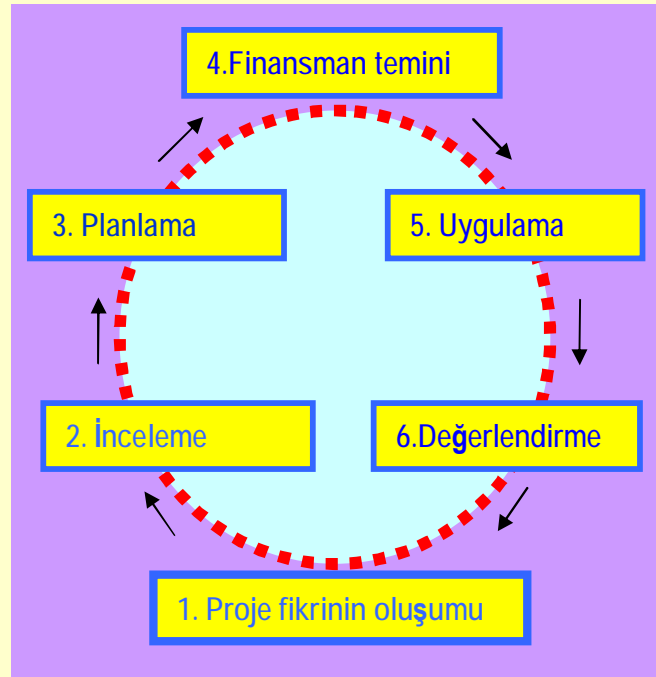
PROJE DÖNGÜ YÖNETİMİ EĞİTİMİ

NEVŞEHİR MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
AR-GE BİRİMİ

Birinci Gün	İkinci Gün	Üçüncü Gün	Dördüncü Gün
Tanışma	Sorun Analizi	Mantıksal Çerçeve (Varsayımlar – Risk Analizi)	Projeler (Sürdürülebilirlik, çarpan etkisi, ortaklıklar)
Projelere Genel Giriş	Paydaş Analizi	Faaliyetler	Proje İzleme – Değerlendirme – Denetim Faaliyetleri
PDY ve Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı	Hedef Analizi	Bütçe	Kaynak Geliştirme Çalışmaları
	Stratejilerin Belirlenmesi	Göstergeler / Doğrulama Kaynakları	Mevcut Fon Kaynakları, AB Hibe Mekanizması

PROJE SÜRECİ YÖNETİMİ

(Project Cycle Management - PCM)

Amaç

- Katılımcılara, uluslararası standartlara ve genel kalite kriterlerine uygun proje hazırlama ve uygulama bilgi ve becerisi kazandırmak,
- Sorun çözümede sistemli bir düşünce tarzı oluşturmak,
- Ve böylece kalkınmada en önemli faktör olan beşeri sermayenin gelişmesine katkı sağlamaktır.

I. BÖLÜM: TANIMLAR

1. Proje

Belirli bir amacı gerçekleştirmek için gerekli hususların yani;

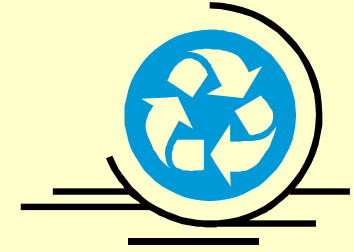
“ne, nerede, ne zaman, niçin, nasıl, (5N)

kim için, kim tarafından ve kaç paraya (3K)

yapılacaktır” sorularının cevaplarının sistemli bir biçimde yer aldığı bir belgedir.

2. Proje Süreci Yönetimi

(Project Cycle Management – PCM)

- **Klasik yaklaşıma bir tepki olarak geliştirilen, Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı (Logical Framework Approach) temeline dayanan,**
- **proje sürecinde etkinlik sağlamak amacına yönelik,**
- **bir yöntem ve kurallar sistemidir.**

3. Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı

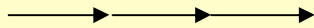
(Logical Framework Approach)

- Proje yapmada iç tutarlılığı sağlamak üzere geliştirilen bir araç, bir analiz metodu

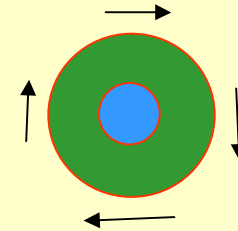
4. Farkında olmak

- bilginin ilk basamağı
- tek boyutlu
- doğrusal
- amatör
bir olgudur.

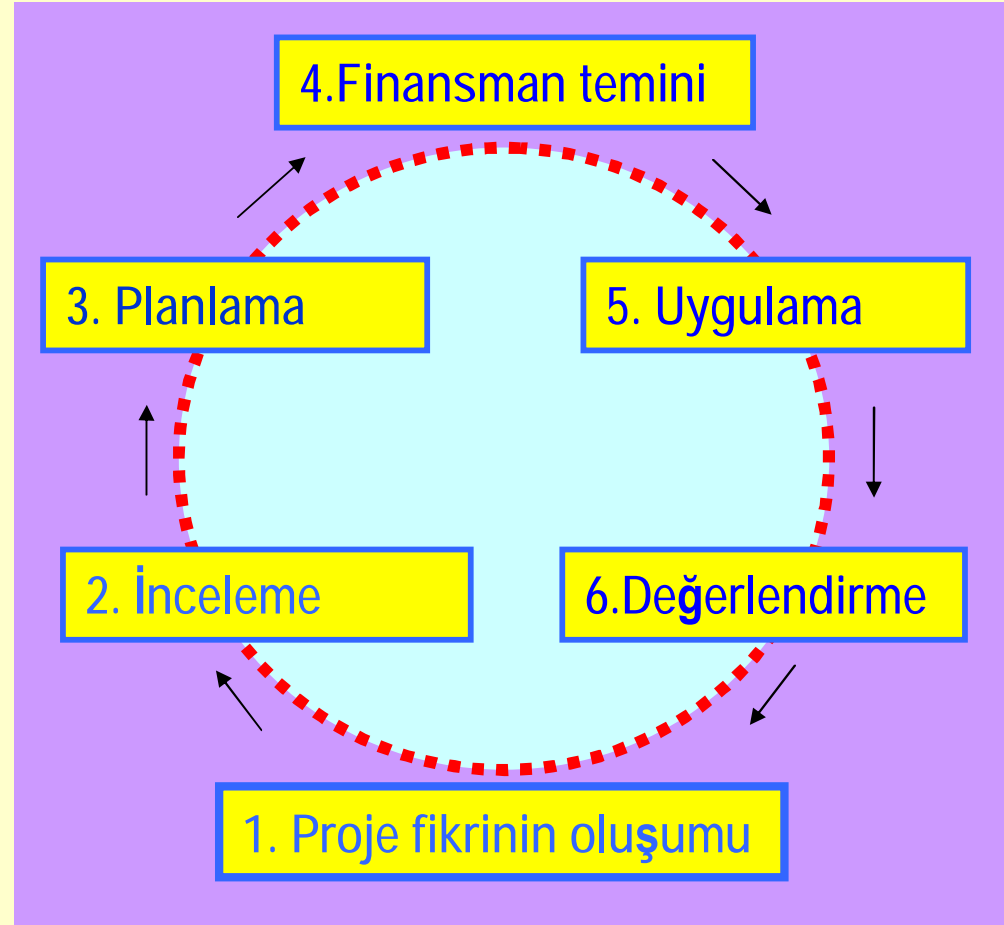

5. Proje hazırlamak

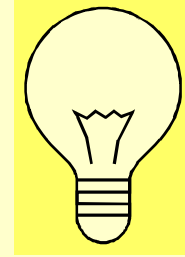
- bilgide son aşama
- çok boyutlu
- dairesel
- profesyonel
bir işlemdir.

II.BÖLÜM: PROJE SÜRECİ

1. Proje fikrinin oluşumu:

- Proje fikri bir ihtiyaçtan doğar, zihinsel değerlendirmelerle gelişir.
- Proje fikrinin oluşumunu tetikleyen birçok faktör olabilir. Bu faktörler, gözlemler, yönlendirmeler, teşvikler, talimatlar veya finansal desteğin varlığı gibi faktörlerdir.

2. İnceleme:

- Proje için gerekli olan verileri derleme, analiz etme ve değerlendirme işlemidir.
- Bu aşamada **Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı** analiz metodu kullanılarak mevcut durum, paydaş, sorun, hedef ve strateji analizleri yapılır ve proje amaçları belirlenir.

3. Planlama:

İnceleme aşaması sonunda belirlenen amaçların gerçekleştirilebilmesi için öngörülen soruların cevaplandırılması ve kaydedilmesi ile bir proje belgesinin oluşturulmasıdır.

3.1. Planlamada Genel Kalite Kriterleri

- Planlama aşamasında genel anlamda projenin; doğruluk, dürüstlük, sadelik, uygunluk, ekonomiklik, gerçekleştirilebilirlik, tutarlılık, duyarlılık, katılımcılık, sahiplenme ve sürdürülebilirlik gibi kalite kriterlerine uygun olmasına özen gösterilmelidir.

3.2. Planlamada AB Kalite Kriterleri

- Planlama Genel Kriterleri AB Projeleri Değerlendirme Formlarında aşağıdaki başlıklar altında yer almıştır:
 1. Finansal ve operasyonel kapasite
 2. Konu ile ilgi
 3. Metodoloji
 4. Sürdürülebilirlik
 5. Bütçe ve maliyet etkinliği

4. Finansman Temini

- Hazırlanan projeler için varlığı önceden bilinen kaynakların tahsis edilebilmesi için yapılan bir işlemdir.
- Kalite kriterlerine uygun olarak hazırlanmış projeler için finansman temini ihtimali çok yüksektir.

5. Uygulama:

- Tasarlanan ögelerin hayata geçirilmesidir.
- Hedef kitlenin, yalnızca planlama aşamasında değil aynı zamanda uygulama aşamasında da söz sahibi olması, aktif rol alması ve katkı sağlaması gerekir.

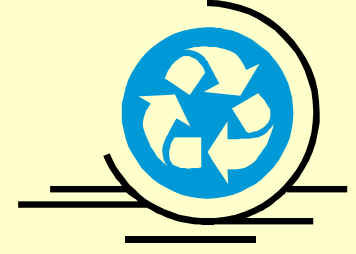
6. Değerlendirme:

- Her düzeyde amaçların ne ölçüde gerçekleştirildiğini anlamak,
- Projenin güçlü ve zayıf yönlerini belirlemek,
- Gelecekteki çalışmalara ışık tutmak için amaçlarla sonuçların karşılaştırılması ile yapılan bir işlemdir.
- **Ara** değerlendirmeler ara amaçları,
son değerlendirme proje amalarınıı,
etki değerlendirmesi genel amacı değerlendirir.

III. BÖLÜM :

PROJE SÜRECİ YÖNETİMİ

**Klasik yaklaşıma bir tepki olarak geliştirilen,
Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı (Logical Framework Approach)
temeline dayanan,
proje sürecinde etkinlik sağlamak amacıyla
yönelik
bir yöntem ve kurallar sistemi**

1. Klasik projelerde en çok görülen eksiklikler

- Mevcut durumun yetersiz analizi,
- Projelerin hedef gruplarla ilgili olmaması,
- Proje sahibi kuruluşun konuyla ilgisinin zayıflığı,
- Stratejik çerçevenin belirsizliği,
- Risklerin yeterince dikkate alınmaması,
- Kısa vadeli bakış açısı,
- Geçmiş deneyimlerin yeni projelerde dikkate alınmaması,
- Faaliyet tabanlı uygulama ve planlama,
- Doğrulanabilir olmayan proje çıktıları,
- Yetersiz proje dökümanları.

2. Mantıksal Çerçeve Yaklaşımı İşlevi

Projenin en önemli yönleri, 16 kutulu bir matris içerisinde özetlenir :

- Projenin neden gerçekleştirildiği (**Proje Amaçları**)
- Projenin neyi başarmasının beklendiği (**Göstergeler**)
- Projenin bunu nasıl başaracağı (**Faaliyetler ve Araçlar**)
- Projenin için önemli faktörler (**Varsayımlar**)
- Proje göstergelerinin kaynakları (**Doğrulama Kaynakları**)
- Projenin maliyetinin ne olacağı (**Maliyetler**)
- Projenin başlayabilmesi için gerekli koşullar (**Ön koşullar**)

3. Mantıksal Çerçeve Matrisi

Amaçlar	Objektif Olarak Doğrulanabilir Göstergeler	Doğrulama Kaynakları	Varsayımlar
Proje Genel Hedefi			
Projenin Amacı			
Sonuçlar			
Faaliyetler	Araçlar	Maliyet	
			Ön-koşullar

4. Mantıksal Çerçeve Aşamaları

ANALİZ (inceleme) aşaması

1. **Mevcut Durum Analizi**- Proje alanı ve hedef kitle ile ilgili genel durumun belirlenmesi ve incelenmesi
2. **Paydaş (Stakeholder) Analizi** –proje taraflarının belirlenmesi ve tanımlanması
3. **Sorun Analizi** – Ana sorunların belirlenmesi , sorunlar hiyerarşisinin (**sebep-sonuç ilişkilerinin**), oluşturulması
4. **Hedef Analizi** – Tanımlanan sorunlara paralel olarak amaçların belirlenmesi ve buna bağlı olarak amaçlar hiyerarşisinin (**araç-amaç ilişkilerinin**) oluşturulması
5. **Strateji Analizi** – mevcut imkan ve sınırlamaların belirlenmesi, bu çerçevede amaçları gerçekleştirebilecek en uygun stratejinin seçilmesi ve kesin proje amaçlarının belirlenmesi

PLANLAMA aşaması

6. **Mantıksal Çerçeve** – Proje yapısının iç mantıksal tutarlılığını oluşturmak üzere; amaçlara bağlı doğrulanabilir başarı göstergelerinin, gösterge kaynaklarının, varsayımların, araç ve maliyetlerin genel olarak tanımlanması
7. **Faaliyet Çizelgesi** – Faaliyetlerin yerinin, zamanının, sonucunun, metodolojisinin, hedef kitesinin, sorumlularının ve maliyetinin belirlenmesi, Diğer bir deyişle (**5N3K**) sorularının cevaplandırılması
8. **Bütçe** –Faaliyet çizelgesinden hareketle girdilerin ve maliyetlerin belirlenmesi ve sistemli bir biçimde kaydedilmesi

4.1. Mevcut Durum Analizi

- Mevcut durum analizi, uygun bir proje tasarımı için proje alanı ve hedef kitle hakkında genel bir bakış sağlayacak bilgi derleme ve bu bilgileri sınıflandırıp analiz etme işlemidir.
- En iyi bilgi derleme ve değerlendirme, paydaşlarla birlikte yapılan çalışmalarla mümkün olur.

4.1.1. Mevcut Durum Analizi Konuları

1. Konu ile ilgili literatür taraması ve özetlenmesi
2. Proje alanının coğrafi yapısı ve iklim özellikleri
3. Toprak kullanım özellikleri
4. Temel altyapıya ilişkin bilgiler
5. Hükümet politikaları ve programlar

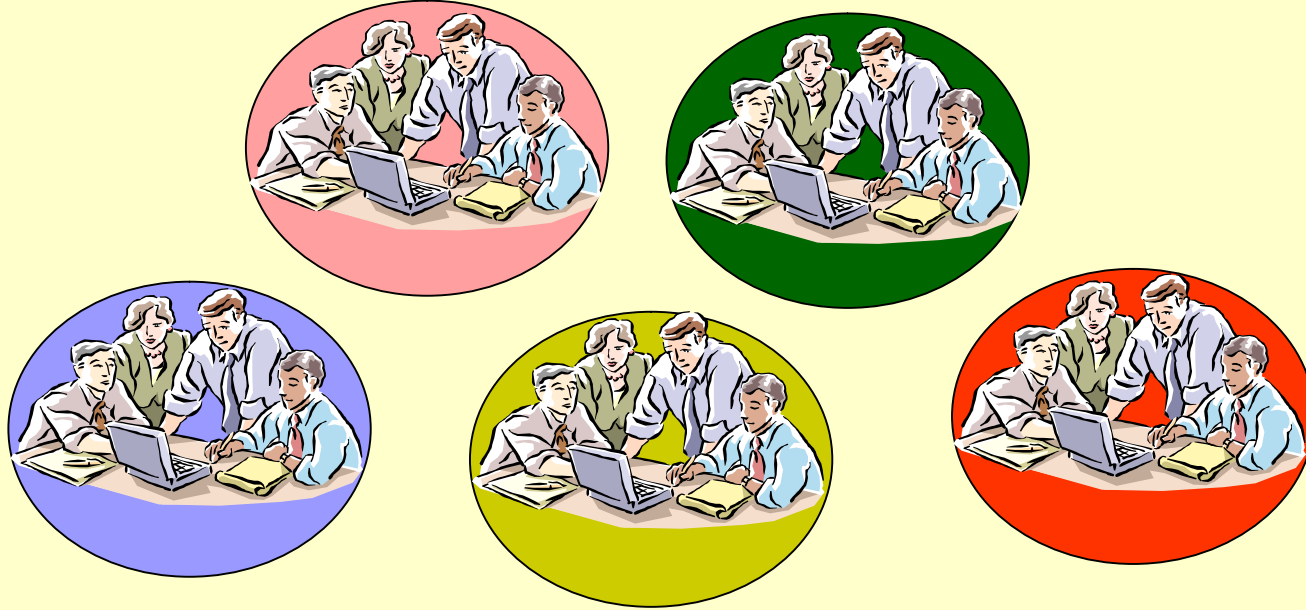
6. Alanın sosyal göstergeleri
7. Alanın ekonomik göstergeleri
8. Alanın kültürel göstergeleri
9. Çevresel sorunlar ve riskler
10. Beşeri ve sosyal sermaye durumu
11. Alana ait diğer istatistikler

4.1.2. Sorunlar Listesi

Güllühisar Örneği

- İşsizlik,
- Altyapı yetersiz, belediyenin öncelikleri farklı,
- Eğitim düzeyi düşük,
- Kanalizasyon şehrin içinden açıkta akıyor ve içme suyu kaynaklarına karışıyor,
- Lastik Fabrikasının arıtma tesisi yok ve atıklar içme suyuna karışıyor,
- Hijyenik içme suyu yok,
- Salgın hastalık var,
- Gelir düzeyi düşük,
- Annelerin çocukları besleme konusundaki bilgisizliği (anneler bilinçsiz),
- Çocuklarda beslenme yetersizliği,
- Sağlık ocağı ve klinikler yetersiz,
- Sağlık hizmetlerine sınırlı erişim,
- Çocuklara gerekli ve yeterli aşılar yapılamıyor,
- Kayıtlara göre 0-5 yaş grubundaki bebek ve çocuk ölümleri son bir yıl içinde %10 oranında artmış,
- Bebek ve çocuklarda görülen enfeksiyon oranları yüksek,

4.1.3. Mevcut Durum Analizi Grup Çalışması

Şimdi gruplar oluşturarak **45 Dakika** içinde yukarıdaki sorunları da olan proje alanı ile ilgili **mevcut durum** analizini gerçekleştirelim.

4.2. Paydaşlar Analizi

§ **Paydaşlar**, proje sürecinden ve sonuçlarından **doğrudan** veya **dolaylı** olarak **olumlu** veya **olumsuz** bir biçimde etkilenecek olanlardır.

Diğer bir deyişle;

§ **Paydaşlar**, belirli bir proje ile ilgili olarak

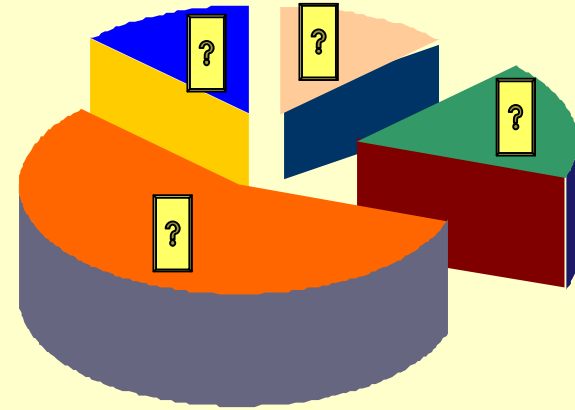
yararı, zararı ve/veya **rolü** olan

kişiler,

gruplar

işletmeler veya

kurumlardır.

4.2.1. Neden paydaşlar analizi?

Bir sorunun çözülmesi veya bir mal ya da hizmetin üretilmesi genelde konuya taraf olanların iş ve güç birliğini gerektirir.

Proje konusuyla ilgili tüm tarafların bir “fikri” ve “maddi” katkı gücü vardır. Paydaşlar analizi, tüm tarafların fikirlerini öğrenmek, uzlaşma sağlamak ve katkılarını belirlemek amacıyla yapılır.

4.2.2. Birincil Paydaşlar

Birincil Paydaşlar

Projeden **doğrudan olumlu** ya da **olumsuz** etkilenecek olanlardır.

- Hedef gruplar (doğrudan olumlu etkilenenler)
- Nihai yararlanıcılar (uzun dönemde etkilenenler)
- Potansiyel karşıtlar (zararı olanlar)
bu grupta yer alır.

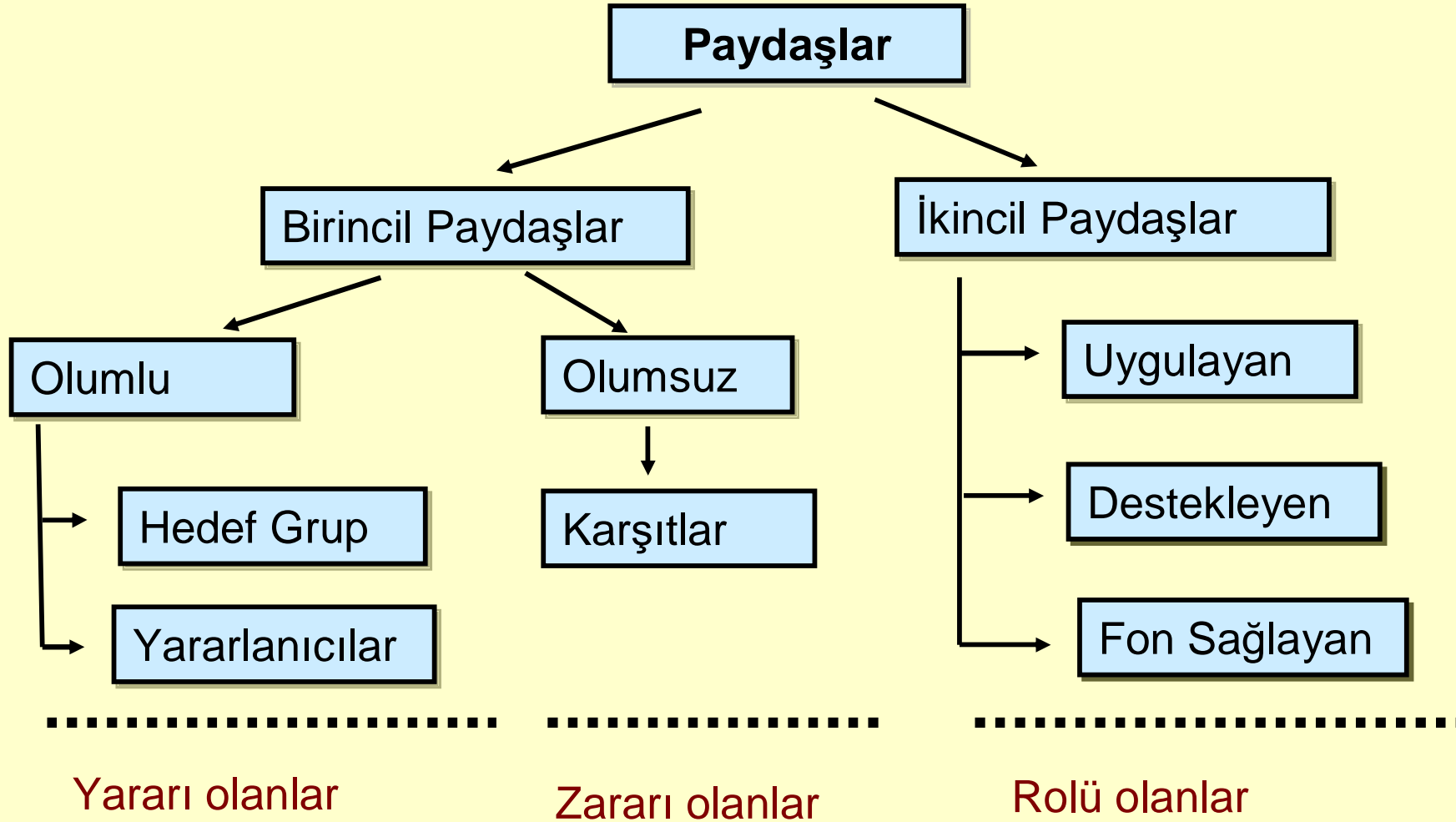
4.2.3. İkincil Paydaşlar

Birincil paydaşlara hizmet sağlamada rolü olanlar;

Bunlar, uygulayan, destekleyen ve fon sağlayan kişi, kurum ve kuruluşlardır.

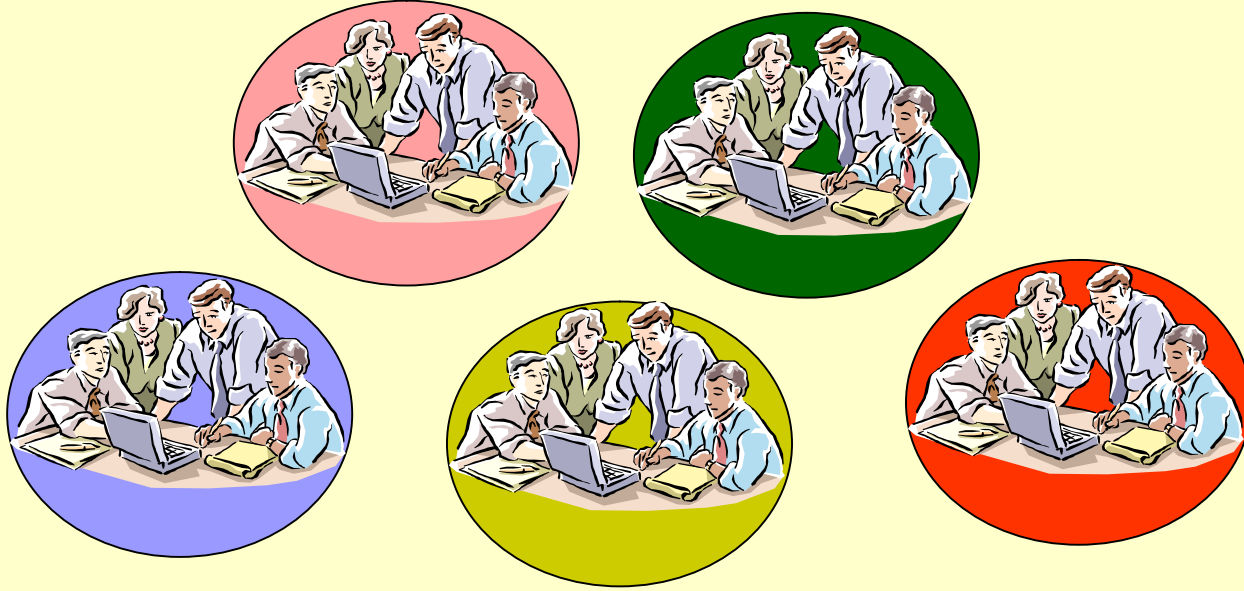
4.2.4. Paydaşlar Ağacı

4.2.5. Paydaş Analizi Tablosu

Paydaşlar	Özellikler	Çıkarlar hedefler	Zayıf ve güçlü yönler	Paydaş önerileri
Birincil Paydaşlar (Doğrudan olumlu ve olumsuz etkilenenler)				
a. Hedef Grup				
b. Yararlanıcılar				
c. Karşıtlar				
İkincil Paydaşlar (Ortaklar ve destek sağlayanlar)				
a. Ortaklar				
b. Destek sağlayanlar				

4.2.6. Paydaşlar Analizi Grup alışması

şimdi gruplar oluşturarak 45 dakika içinde paydaşlar analizini gerçekleştirelim.

4.3. Sorun Analizi

(Mantıksal çerçeve yaklaşımının belki de en önemli aşaması)

Niçin Yapılır?

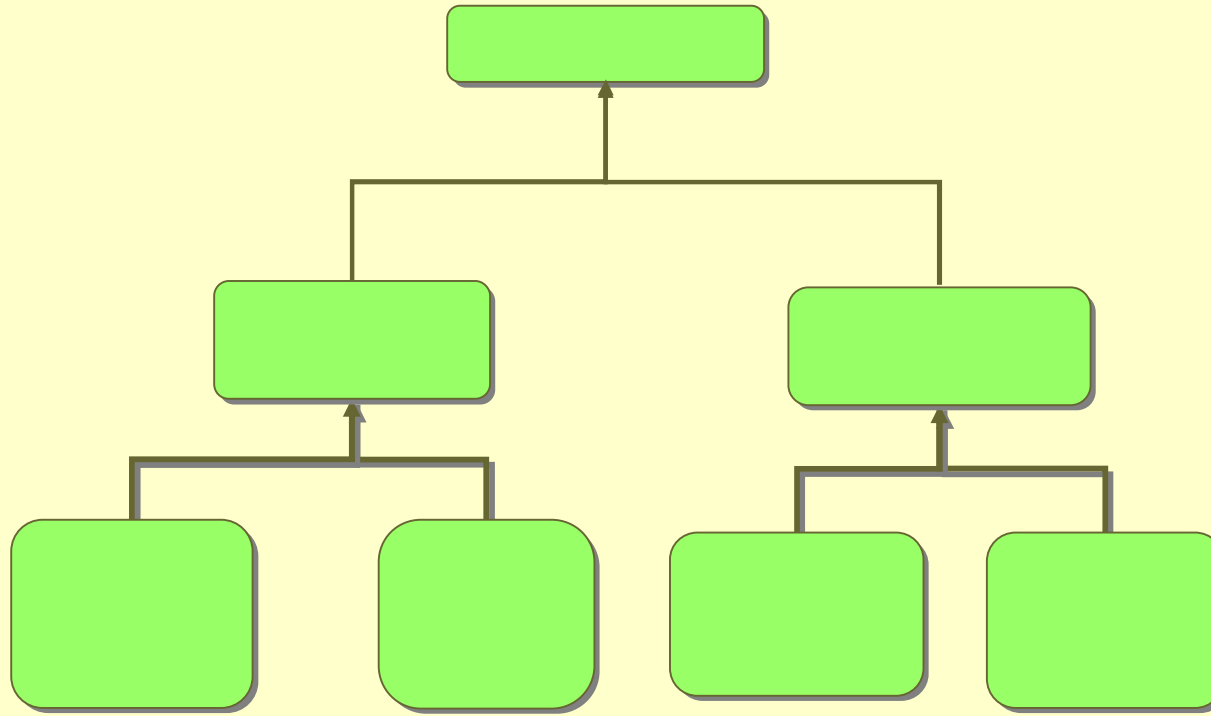
- Proje alanındaki sorunların ve bu sorunların sonuçlarının belirlenmesi amacıyla yapılır

Nasıl Yapılır?

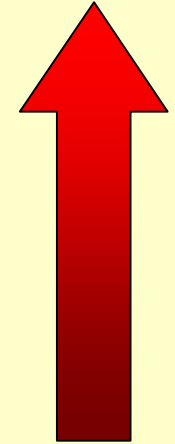
- Katılımcıların bakış açılarından sorunlar ifade edilir,
- Konuyla ilgili tüm sorunların ortaya çıkıp çıkmadığı incelenir,
- Ortaya çıkanların önemli sorunlar olduğu konusunda görüş birliği oluşturulur,
- Bir başlangıç sorunu seçilerek, sorunlar **sebep-sonuç** ilişkisine göre hazırlanan **sorun ağacıyla** gösterilir.

4.3.1. Sorun Ağacı

Sorunlar arasında sebep-sonuç ilişkilerinin kurulması

SONUÇ

SEBEP

4.3.2. Sorun Ağacı Oluşturma

Sorun ağacı belirlenen sorunlar arasında bir sebep-sonuç ilişkisi ve hiyerarşisi belirlenerek oluşturulur. Bunun için şu işlemler yapılır:

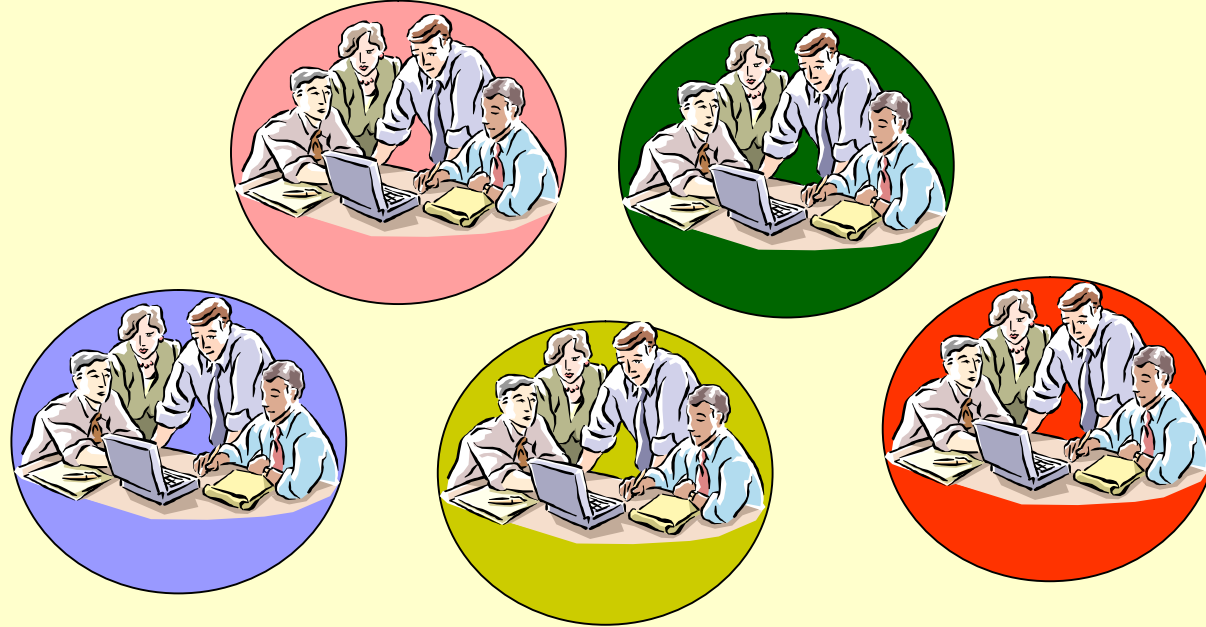
- ü Mevcut durumdaki ana sorunlar tanımlanır (beyin fırtınası)
- ü Neden-sonuç ilişkilerini kurmak için bir başlangıç sorunu seçilir
- ü Başlangıç sorununa neden olan sorunlar onun altına yerleştirilir;
- ü Başlangıç sorununun sonucu olan sorunlar onun üstüne yerleştirilir;
- ü Arasında neden veya sonuç ilişkisi olmayan sorunlar aynı seviyeye yerleştirilir

4.3.3. Sorunlar Listesi

Güllühisar Örneği

- Eğitim düzeyi düşük,
- İşsizlik,
- Altyapı yetersiz, belediyenin öncelikleri farklı,
- Kanalizasyon şehrin içinden açıkta akıyor ve içme suyu kaynaklarına karışıyor,
- Lastik Fabrikasının arıtma tesisi yok ve atıklar içme suyuna karışıyor,
- Hijyenik içme suyu yok,
- Salgın hastalık var,
- Gelir düzeyi düşük,
- Annelerin çocukları besleme konusundaki bilgisizliği (anneler bilinçsiz),
- Çocuklarda beslenme yetersizliği,
- Sağlık ocağı ve klinikler yetersiz,
- Sağlık hizmetlerine sınırlı erişim,
- Çocuklara gerekli ve yeterli aşılar yapılamıyor,
- Kayıtlara göre 0-5 yaş grubundaki bebek ve çocuk ölümleri son bir yıl içinde %10 oranında artmış,
- Bebek ve çocuklarda görülen enfeksiyon oranları yüksek,

4.3.4. Sorun Analizi Grup Çalışması

Şimdi gruplar oluşturarak **45 dakika** içinde yukarıdaki örnek doğrultusunda **sorun** analizini gerçekleştirelim.

4.4. Hedef Analizi

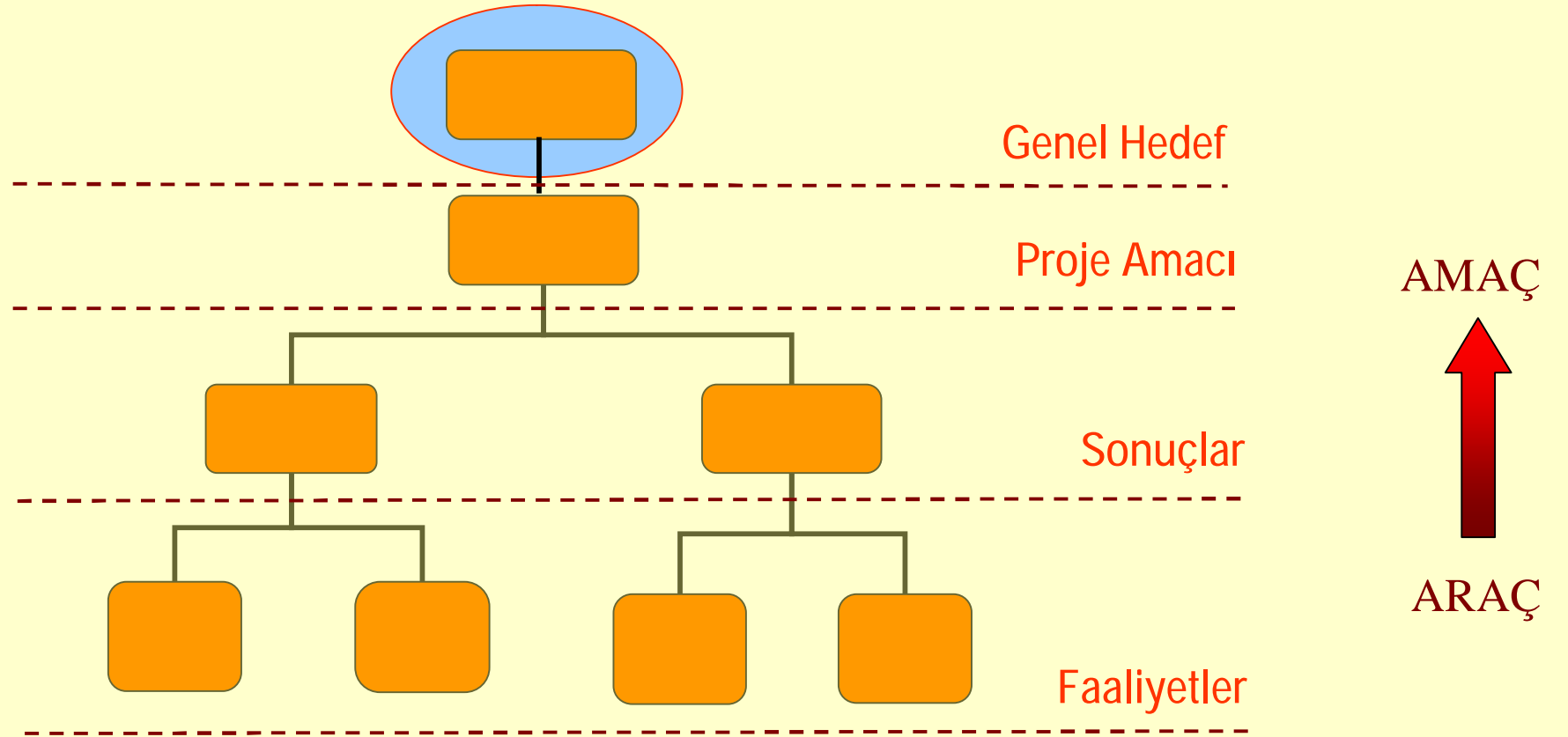
Gelecekte olması istenen durumun gerçekleştirilmesi için potansiyel çözümlerin analiz edilmesidir.

Nasıl Yapılır ?

- Sorun ağacındaki sorunlar pozitif olarak yeniden ifade edilir
- Sorun ağacıyla karşılaştırılır ve yapılması gerekenler veya başarılması gerekenler yeniden ifade edilir
- Gerçekçi bir şekilde revize edilmesi gereken ve/veya ekleme/çıkarma yapılması gereken hususlar tamamlanır
- Bağlantıların tutarlı olmasına dikkat edilerek **Hedef Ağacı** oluşturulur

4.4.1. Hedef Ağacı

Olumsuz durumların gelecekte olması arzu edilen ancak, gerçekçi olan durumlara çevrilmesi

4.5. Strateji Analizi

Nasıl Yapılır?

- Hedef ağacından arzu edilmeyen hedefler elenir
- Bir proje oluşturacak olası alternatif stratejiler ortaya konur
- Bir veya birden fazla strateji seçilir
- Belirlenen kriterlere (maliyet, aciliyet, politik durum vb.) göre optimum stratejinin hangisi olduğu konusunda değerlendirme yapılır
- Projeyi oluşturacak stratejiye karar verilir
- Proje **Genel Amacı** ve **Proje Özel Amaçları** net olarak ifade edilerek, projenin kapsamı belirlenir

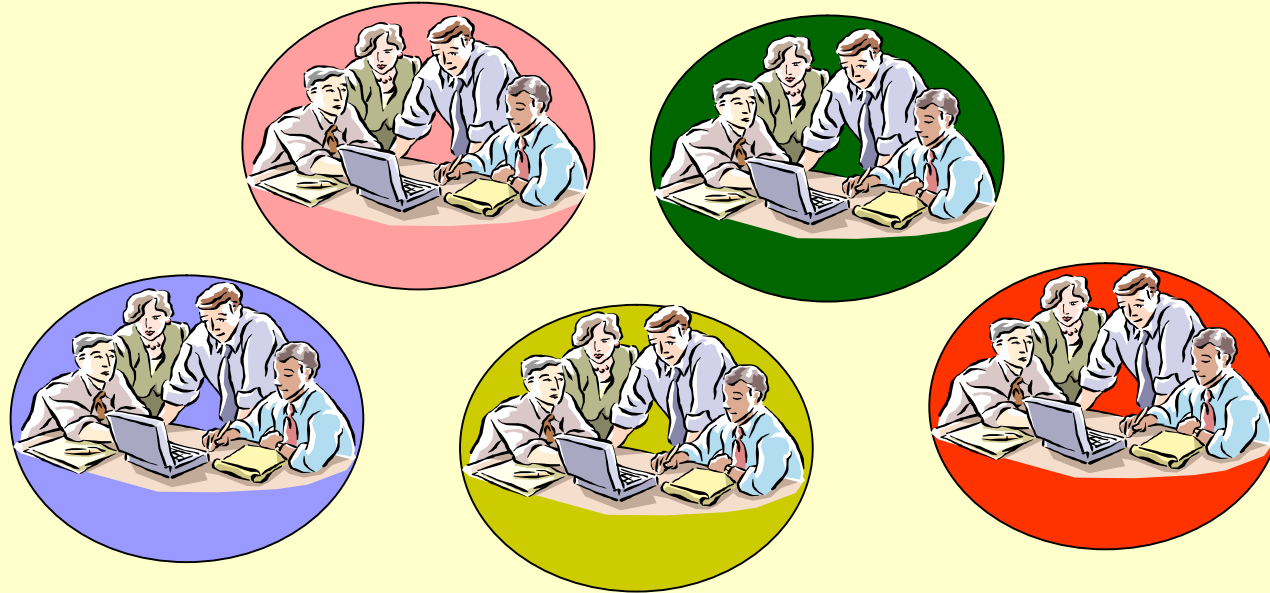
4.5.1. Strateji Analizi Kriterleri

Strateji Seçiminde Dikkate Alınacak Kriterler

- Ø Farklı Paydaşların Bakış Açıları
- Ø Faydaların Zaman Perspektifi
- Ø Maliyetler
- Ø Mevcut Kaynaklar
- Ø Mevcut Potansiyel ve Kapasiteler
- Ø Verimlilik ve Etkinlik
- Ø Sosyal Kabul Edilebilirlik
- Ø Eşitsizliklerin (Kadın-Erkek) Giderilmesine Katkısı
- Ø Diğer Projeleri Tamamlayıcılık
- Ø Aciliyet
- Ø Politik Yapılabilirlik

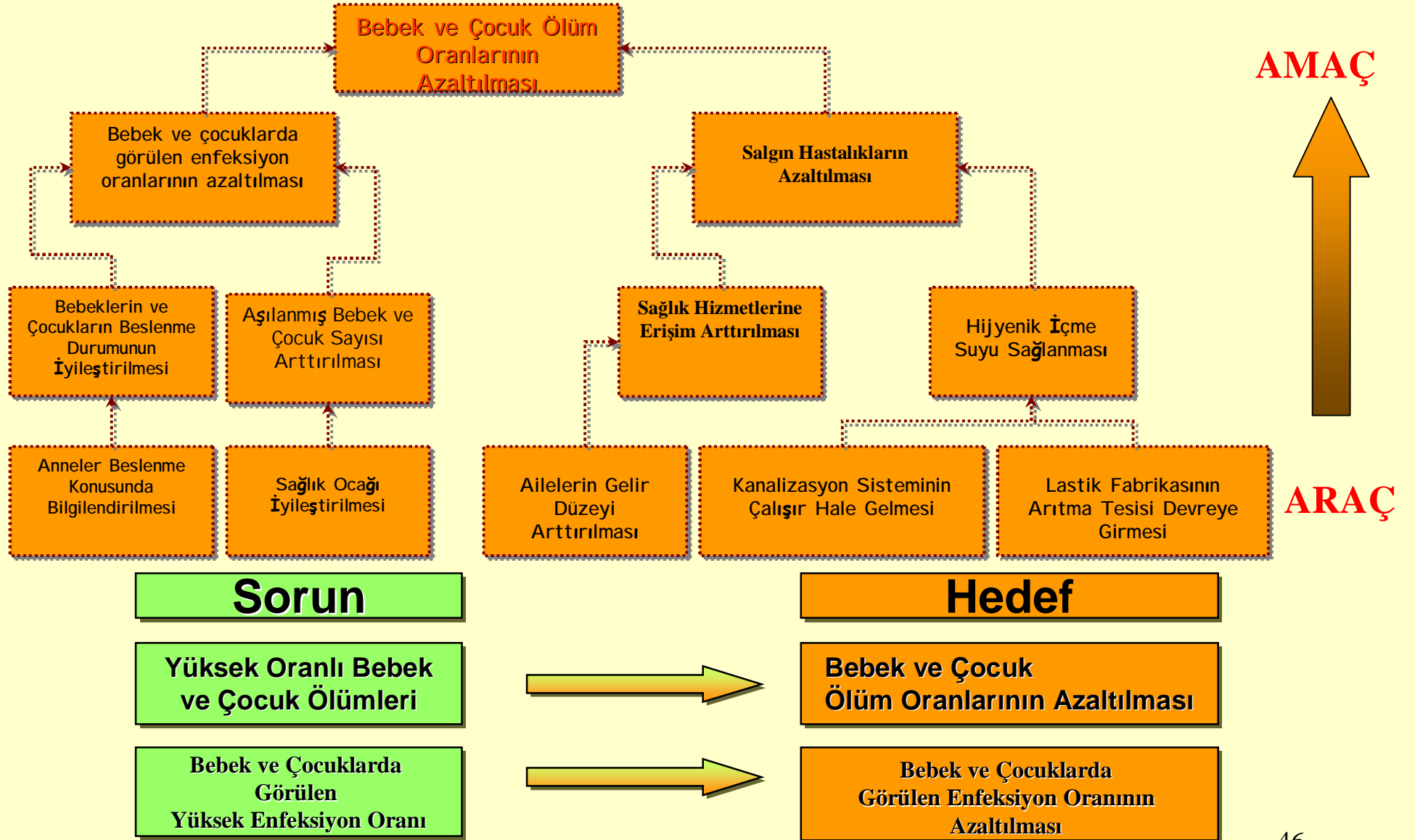
4.6. Hedef ve Strateji Analizi

Grup Çalışması

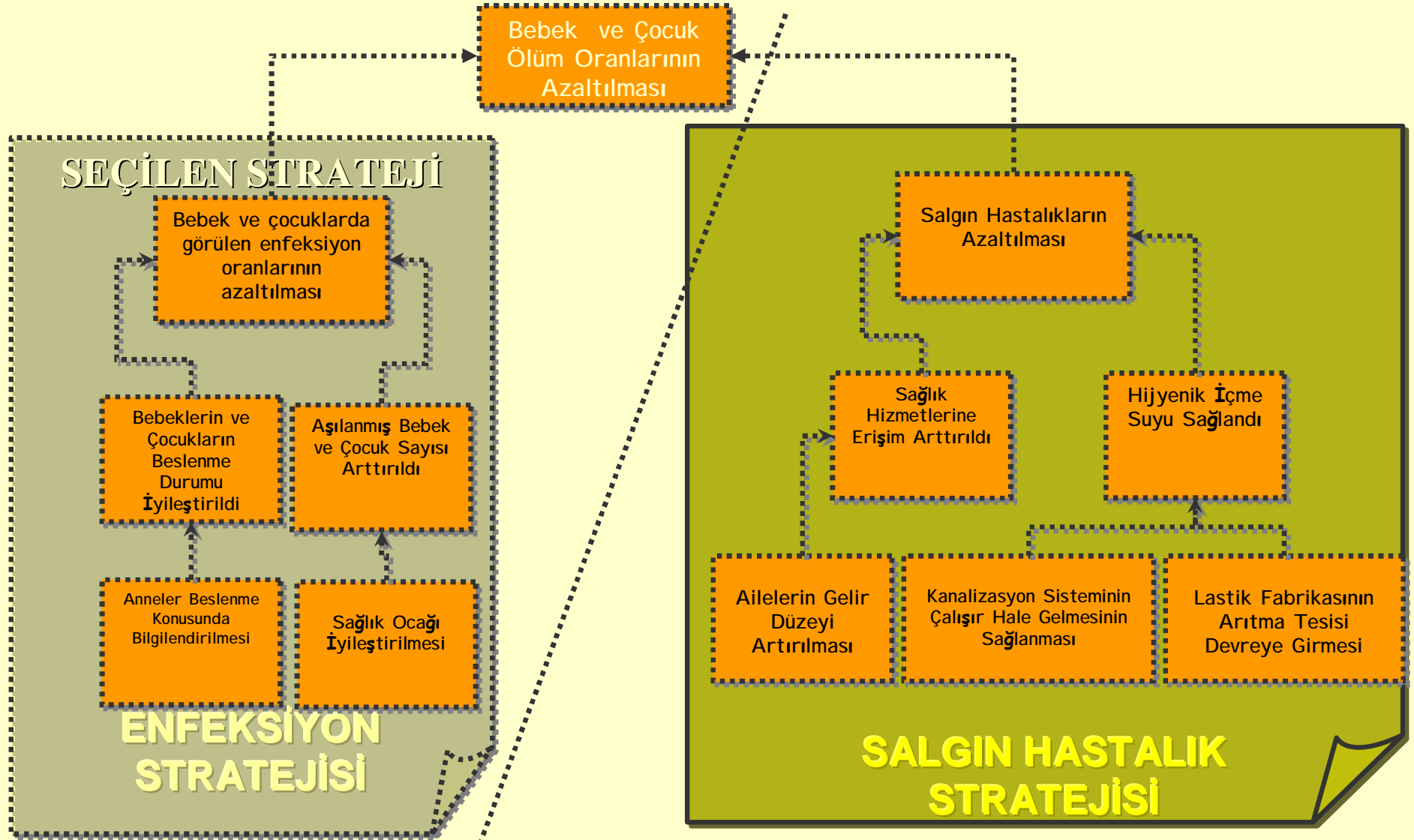

Şimdi gruplar oluşturarak yukarıdaki örnek doğrultusunda **45 dakika** içinde **hedef** ve **strateji** analizini gerçekleştirelim.

4.6.1. Hedef Ağacı-Güllühisar Örneği

4.6.2. Strateji Analizi - Güllühisar Örneği

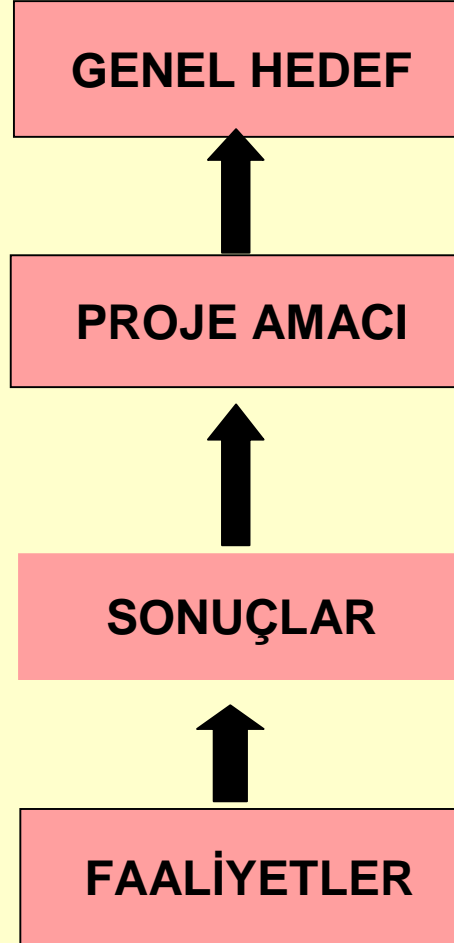
4.7. Mantıksal Çerçeve Matrisi

	1. Amaçlar	2. Doğrulanabilir göstergeler	3. Doğrulama kaynakları	4. Varsayımlar
Genel Hedef	1	8	9	
Proje Amacı	2	10	11	7
Sonuçlar	3	12	13	6
Faaliyetler	4	Araçlar	Maliyetler	5
				Ön koşullar

Not: Matrisin her bir kısmı yukarıdaki numara sıralaması çerçevesinde oluşturulurken, gerektiği takdirde diğer kısımlar kontrol edilmeli ve gözden geçirilip yeniden düzenlenmelidir.

4.7.1. Mantıksal Çerçeve Amaçlar

- Projenin **katkıda** bulunacağı üst düzeydeki hedef
- Hedef gruplar için sürdürülebilir yarar sağlama açısından projenin özel amacı
- Gerçekleştirilecek faaliyetlerin ürünleri
- Projenin sonuçlarını üretmek için yapılacak uygulamalar

İdeal durum. Proje katkısı uzun dönemde gerçekleşir.

Proje süresi sonucunda ulaşılır. Özgün, ölçülebilir ve ulaşılabilir olmalı; nicelik, nitelik, zaman ve mekan bakımından tanımlanmalıdır.

Proje amacına ulaşılabilmesi için gerçekleştirilmesi gereken alt hedeflerdir. Faaliyetlerin sonucu olarak tanımlanmalıdır.

Belirli bir zamana, mekana ve bütçeye bağlı olarak uygulamaların yapılması ve proje amacına ulaşmayı sağlayacak sonuçların üretilmesi.

4.7.2. Varsayımlar

Riskler nedir?

- Projenin başarısı için önemli olan ve dışsal faktörler olarak ifade edilen olumsuz etkilerin tümü.
- **Varsayımlar nedir?**
- Projenin başarısını etkileyen veya belirleyen dışsal faktörlerin olumlu olarak ifade edilmesidir

Niçin gereklidir?

- Projeler gerçek durumu kapsayamazlar. Dışsal faktörler ve projenin başarısı üzerinde önemli etkilere sahip riskler tanımlanarak dikkate alınmalı ve izlenmelidir.

Önkoşullar nelerdir?

- Faaliyetler başlamadan önce aşılması gereken durumlardır.

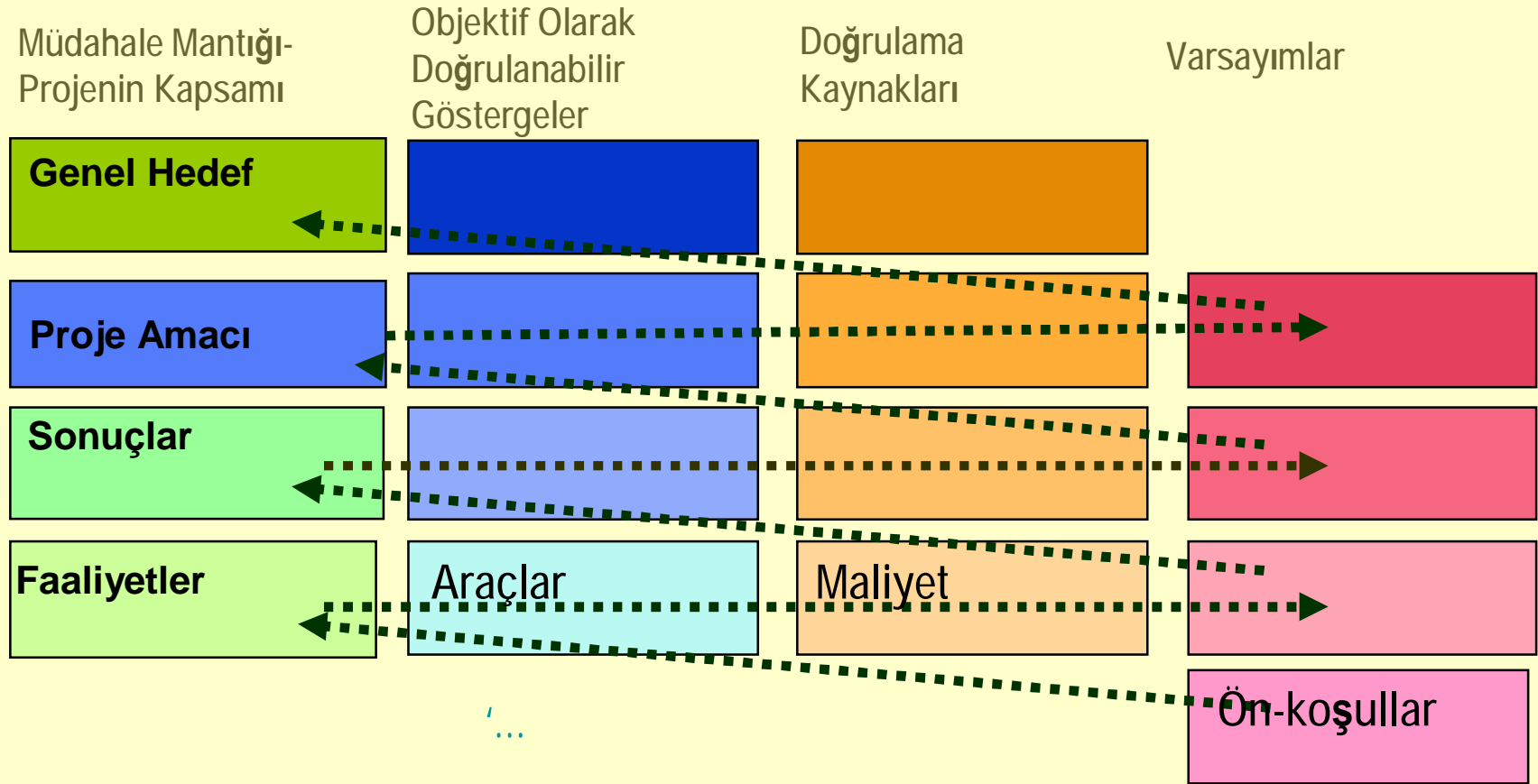
4.7.2.1. Varsayımları Değerlendirme Algoritması (adım adım çözüm yöntemi)

4.7.2.2. Varsayımların Mantıksal Çerçeve Matrisine Yerleştirilmesi

- Sonuçları elde etmek için gerekli olan varsayımlar
- Proje amacına ulaşmak için gerekli olan varsayımlar
- Genel hedefe ulaşmak için gerekli olan varsayımlar
- Faaliyetler seviyesine yerleştirilir
- Sonuçlar seviyesine yerleştirilir
- Proje amacı seviyesine yerleştirilir

4.7.2.3. Mantıksal Çerçeve Varsayımlar ve Amaçlar

1.EĞER önkoşullar sağlanır ve fiziksel/fiziksel olmayan girdiler harekete geçirilirse faaliyetler gerçekleşecek...

2.Faaliyetler gerçekleşir ve varsayımlar tutarsa sonuçlara ulaşılacak.....

3.....

4.7.3. Göstergeler

Nedir?

- Proje amaçlarını her seviyede operasyonel olarak ölçebilen, performans ölçüm olanağı sağlayan ve projenin her aşamada izlenmesine olanak sağlayan araçlardır. Her bir gösterge kısaca müdahaleye ilişkin **Nicelik, Nitelik, Zaman ve Mekan** konusunda bilgi içermelidir.

Ne İşe Yararlar?

- Genel Hedef, Proje Amacı ve Sonuçların karakteristiklerini açıklığa kavuştururlar
 - Projeyi daha objektif bir şekilde yönetmeyi sağlarlar
 - Performans ölçümü, izleme ve değerlendirme için bir baz oluştururlar
- Not:** Sıklıkla, bir amaç için birden fazla gösterge kullanmak gerekebilir. Böylece, amacın başarılp başarılmadığı konusunda daha güvenilir bilgi elde edilebilir.

4.7.3.1. Gösterge Kriterleri

Göstergeler “SMART” olmalıdır;

Q SPECIFIC (Spesifik),

Q MEASURABLE (Ölçülebilir)

Q Available (Elde edilebilir)

Q RELAVANT (Amaçla ilişkili)

Q TIME BOUND & COST EFFECTIVE

(Belirli bir süreye bağlı ve maliyet etkin)

4.7.3.2. Göstergeleri Belirleme Adımları

Hedef : İlköğretim öğretmenlerinin teknolojiye uyumunun sağlanması

Gösterge: Öğretmenlerin eğitimde bilgisayar kullanımı

İlk Adım : Nicelik

100 İlköğretim öğretmenin eğitimde bilgisayar kullanımının sağlanması

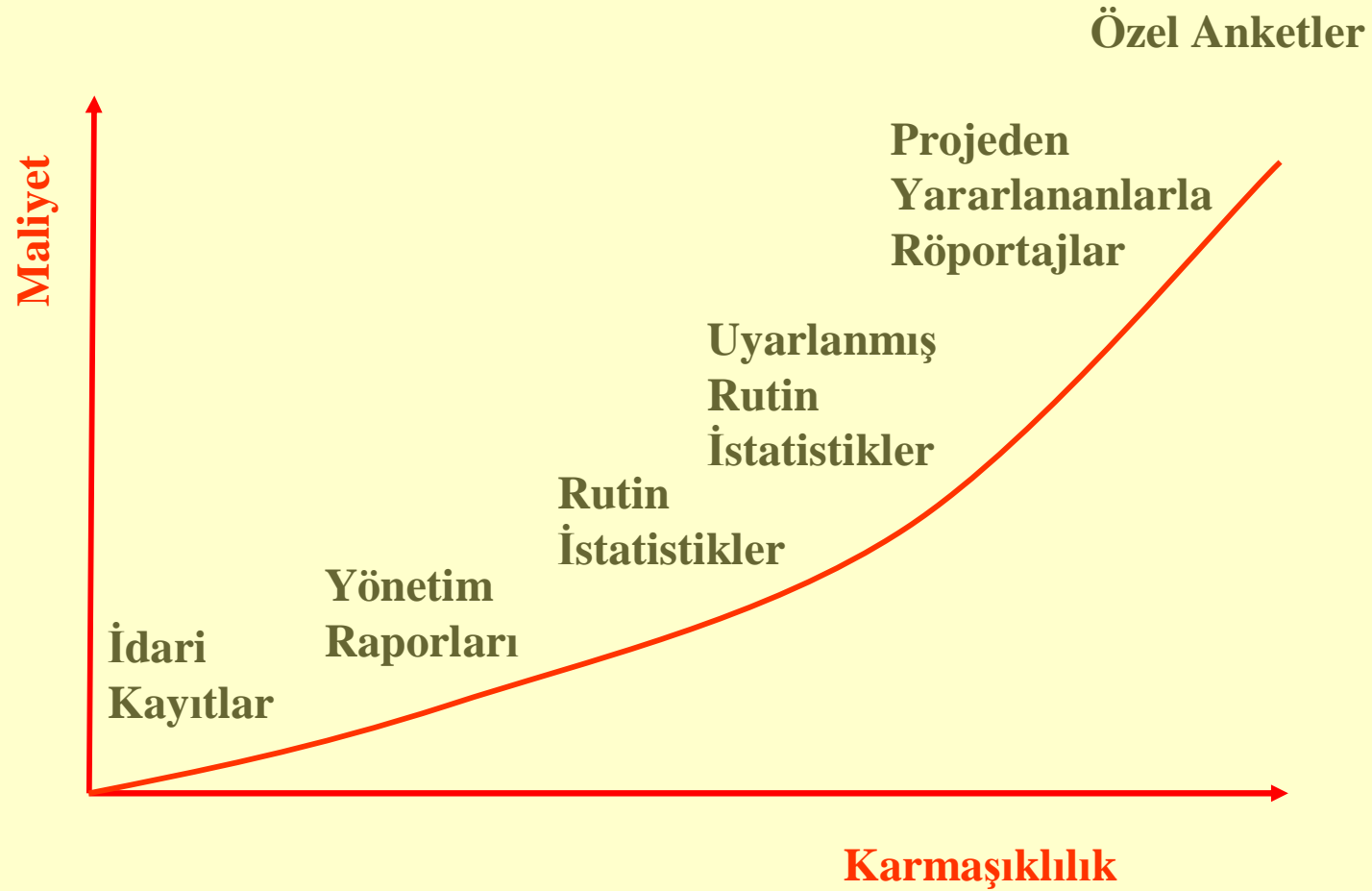
İkinci Adım: Nitelik

100 İlköğretim öğretmenin “eğitim planlaması” konusunda bilgisayar kullanımının sağlanması

Üçüncü Adım : Zaman ve Mekan

100 İlköğretim öğretmenin Eylül 1996’ya kadar X okullarında eğitim planlaması konusunda bilgisayar kullanımının sağlanması

4.7.4. Doğrulama Kaynakları ve Bazı Özellikleri

4.7.5. Mantıksal Çerçeve Matrisi

	1. Amaçlar	2. Doğrulanabilir göstergeler	3. Doğrulama kaynakları	4. Varsayımlar
Genel Hedef	1	8	9	
Proje Amacı	2	10	11	7
Sonuçlar	3	12	13	6
Faaliyetler	4	Araçlar	Maliyetler	5
				Ön koşullar

Not: Matrisin her bir kısmı yukarıdaki numara sıralaması çerçevesinde oluşturulurken, gerektiği takdirde diğer kısımlar kontrol edilmeli ve gözden geçirilip yeniden düzenlenmelidir.

4.7.5.1. Mantıksal Çerçeve Açıklama Örneği

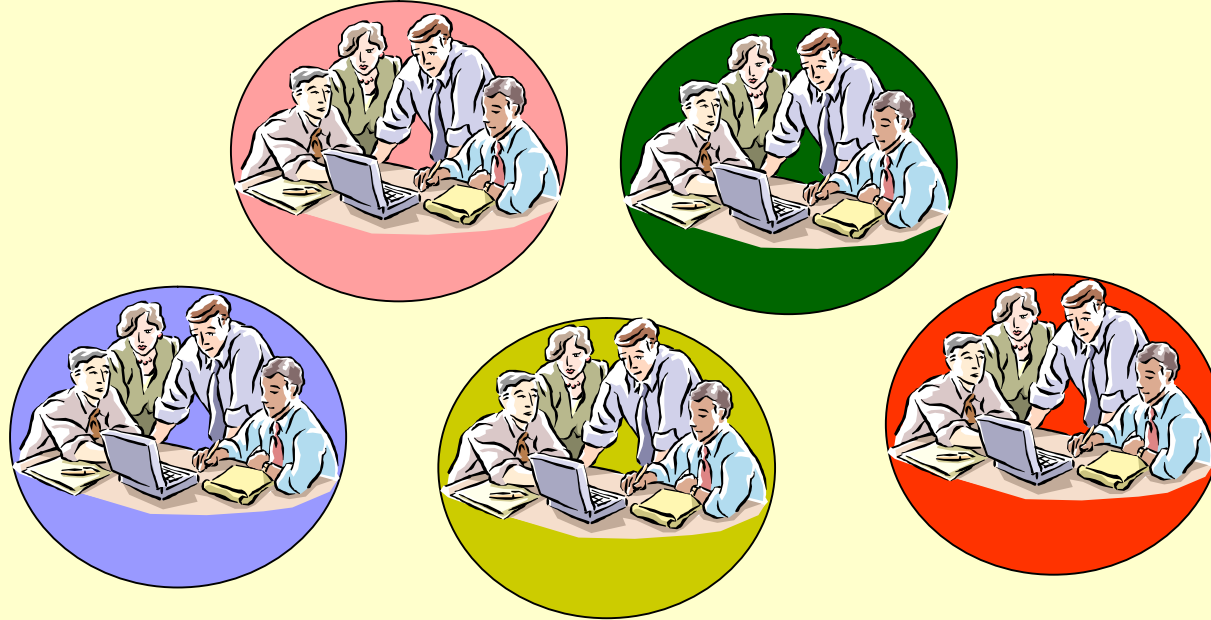
	Projenin yapısı	Doğrulanabilir göstergeler	Doğrulama Kaynakları	Varsayımlar
GENEL HEDEF	Birden fazla projenin etkisi ile uzun dönemde sağlanan iyileşme	Bölgesel ve ulusal düzeyde sektörel gelişme göstergeleri	Ulusal ve bölgesel ülke raporları	
PROJENİN AMACI	Sağlanan hizmetlerin kullanımının ortaya çıkardığı iyileşme (etki)	Topluluk hayatında meydana gelen yapısal değişiklik	Yerel ve Bölgesel istatistikler. Yerel ortak. Doğrudan veri toplam	Proje amacının genel hedefe katkıda bulunmasını sağlayacak yeterli dışsal koşulların varlığı
SONUÇLAR/ ÇIKTILAR	Faaliyetlerin uygulanması sonucunda elde edilen hizmetler ve ürünler	Projenin sağladığı hizmetlerin niteliği, niceliği zaman aralığı	Doğrudan ve yerel kurumsal kaynaklardan veri toplama	Hizmetlerin yararlanıcılar tarafından tam ve sürekli olarak kullanımı için gerekli olan dışsal koşullar
FAALİYETLER	Sonuçları ve çıktıları elde etmek üzere planlanan faaliyetler	Kaynaklar: personel, teçhizat, arazi, altyapı, mali kaynaklar	BÜTÇE	Etkinliklerin tamamlanması ve planlanan sonuçların elde edilmesi için gerekli varsayımlar
				ÖN KOŞUL Faaliyetlerin başlatılabilmesi için gereken dışsal koşul

4.7.5.2. Mantıksal Çerçeve - Örnek

Amaçlar	Doğrulanabilir Göstergeler	Doğrulama Kaynakları	Varsayımlar
Genel Hedef			
X bölgesindeki fakir ailelerin gıda güvenliği ve gelir yaratıcı faaliyetler yoluyla yaşamının iyileştirilmesi	Proje bitiminden iki yıl sonra hedef grubun temel gıda sorunları çözüldü ve gelirinde %20'lik bir reel artış sağlandı	Etki değerlendirmesi anketi	
Proje Amacı-1			
Sürdürülebilir bir yolla tarımsal üretimin artırılması ve çeşitlendirilmesi	Bahçecilik ve sebze üreticiliği alanı proje bitiminde 4000 hektara yükseldi Ortalama mevsim koşullarında çiftçilerin %60'ı hedef rekoltenin %70'ine ulaştı. Küçük çiftçiler için pirinç dışı ürün alanı %10 arttı	Çiftçiler ve Tarım müdürlüğü tarafından tutulan arazi kullanımı ve ürün kayıtları Tarım Müdürlüğü tarafından yapılan ürün rekolteleri örnek araştırmaları	Artı ürün için yeterli piyasa talebi ve elverişli fiyatlar mevcut. Çeşitliliği artırmak ve üretimi yoğunlaştırmak karlı.
Çıktılar			
Çıktı 1.1.Bahçe ve sebze üretiminde artış	2000 hektara alanda meyve bahçesi oluşturuldu ve meyve üretiliyor 3000 hektar alanda karışık sebze üretimi geliştirildi 1500 çiftçi en az bir bahçe ya da sebze üretim biçimi ile uğraşiyor 1000 aile için ek mevsimsel iş oluştu.	Çiftçiler ve Tarım müdürlüğü tarafından tutulan arazi kullanımı ve ürün kayıtları Tarım Müdürlüğü tarafından yapılan ürün rekolteleri örnek araştırmaları Çevresel etki analizi	Genel tarımsal üretkenliği artırmak için bahçecilik ve sebze üretimi finanssal, çevresel ve toplumsal olarak uygun, insan kaynakları geliştirilebilir, çiftçiler yeni ürün sistemlerini benimsemeye isteklidir.
Faaliyetler	Temel Girdiler	Maliyetler	
Faaliyet 1.1.1.Çiftçilerle katılımcı araştırma yoluyla bahçecilik ve sebze ürünlerinin ve uygun üretim tekniklerini belirlemek	. 25 adam/ay danışman desteği . 20 alan araştırması için kaynak . . 30 tarım personelinin üretim yöntemleri üzerine eğitimi	Faaliyetlerin maliyetleri Hesaplanacak.	Yerel koşullara uygun üretim sistemleri geliştirme imkanı var.
			Önkoşul

4.8. Mantıksal Çerçeve Matrisi

Grup Çalışması

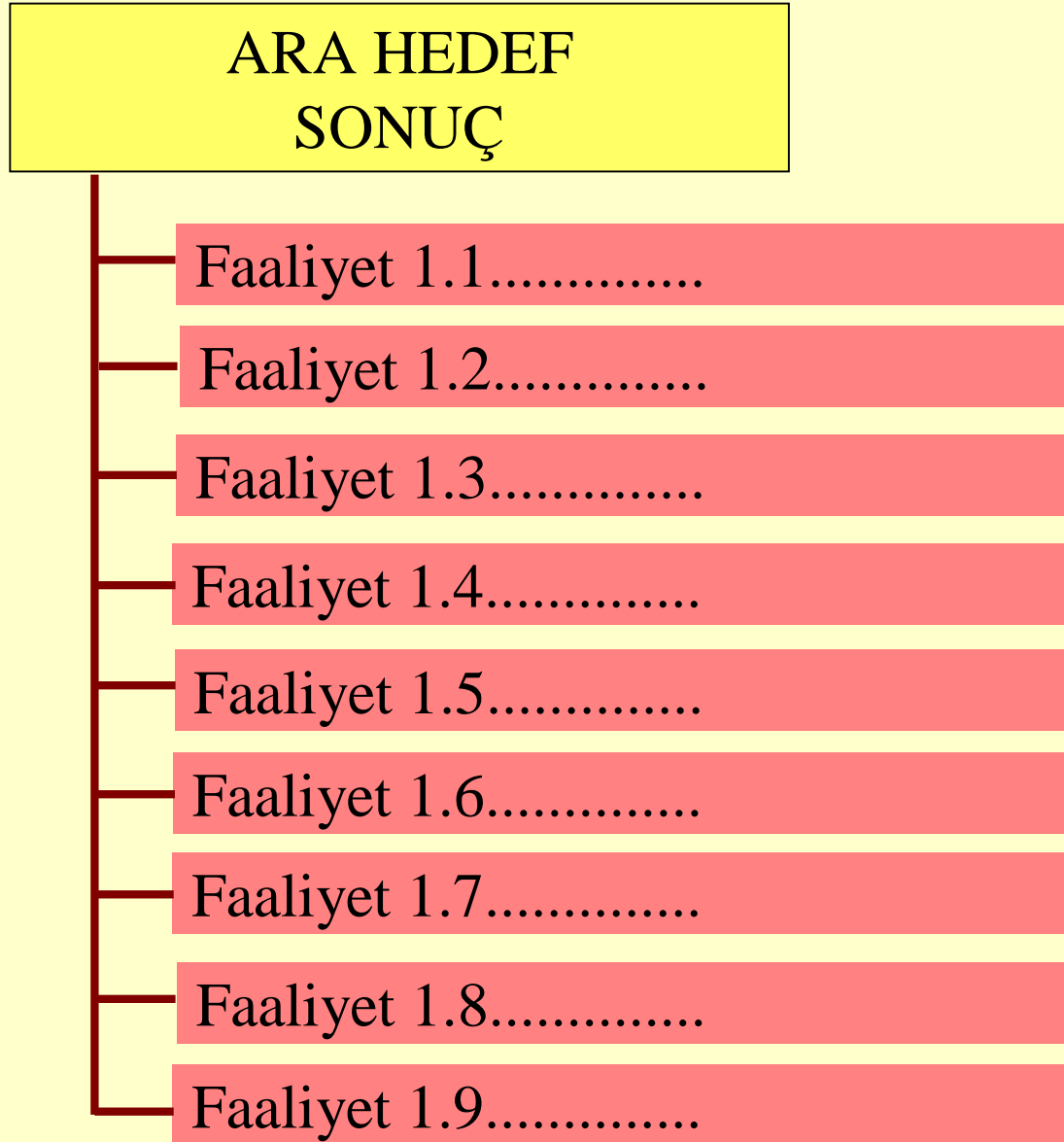
Şimdi gruplar oluşturarak 45 dakika içinde mantıksal çerçeve matrisini (faaliyetler dışında) oluşturalım.

4.9. Faaliyet Planı

Bir Faaliyet Planı:

- Hedefe yönelik mantıksal çerçeve yaklaşımını sürdürür
- Faaliyetleri operasyonel detaylara ayırır
- Faaliyetlerin sırasını, süresini ve önceliğini netleştirir
- Kilometre taşlarını belirler
- Yönetim ve uygulama sorumlulukları ile yönetim görevlerini dağıtır

4.9.1. Faaliyetlerin Sıralanması

4.9.2. Faaliyet Planı- Örnek

PROJE TAKVİM		AYLAR											
Faaliyetler	Sorumlu kurum / kişi	Mart 04	Nisan 04	Mayıs 04	Haziran 04	Temmuz	Ağustos 04	Eylül 04	Ekim 04	Kasım 04	Aralık 04	Ocak 05	Şubat 05
		Faaliyet 1.1. Alternatif geçim kaynaklarının sosyo-kültürel tercihlerle uyumunun test edilmesi için köyleri ziyaret etmek	M.S., Y.Y., A.B., E.A., Ö.K., H.N., S.K.										
Faaliyet 1.2. Seçilen köylerde yerel halkla derinlemesine görüşmeler yapmak	M.S., H.N., S.K.												
Faaliyet 1.3. Balıkçılığın içinde kadının geleneksel rolünü belirlemek için kadınlarla derinlemesine görüşmeler yapmak üzere seçilen köylerin ziyareti	A.B., E.A., Ö.K., S.K.												
Faaliyet 1.4. Alternatif geçim kaynaklarının yerel halk tarafından nasıl algılandığını belirlemek için bilişsel haritalama yönteminin uygulanması ve köy ziyaretleri	U.Ö., M.S., A.K., A.B., Y.Y.												
Faaliyet 2.1. Beslenme alışkanlıklarının belirlenmesi için köyleri ziyaret etmek	M.S., Y.Y., E.A., E.K.												
Faaliyet 2.2. Geleneksel beslenme alışkanlıklarını esas alan, özellikle kadınlara yönelik eğitim setinin hazırlanması	Ö.K., E.K., Ş.E.												
Faaliyet 2.3. Balık-sağlık-beslenme ilişkisi eğitimi için köy ziyaretleri ve toplantılar	M.S., Ş.E., S.K., A.B.												
Faaliyet 2.4. Balık-sağlık-beslenme bilgilerini yaygınlaştırmak için öğretmenlere yönelik eğitim çalışması	M.S., A.E., Ş.E., A.B.												
Faaliyet 3.1. Doğanın bir bütün olarak korunması ile inci kefalın korunmasına yönelik eğitim setinin hazırlanması	M.S., Y.Y., Ş.E., A.K.,												
Faaliyet 3.2. Doğanın bir bütün olarak korunmasına yönelik eğitim çalışması için köylerin ziyareti	M.S., Ş.E., Y.Y., Ö.K.												
Faaliyet 3.3. İnci kefalın korunmasına yönelik eğitim çalışması için köylerin ziyareti	M.S., Y.Y., E.A., A.K.												
Faaliyet 3.4. Müradiye ve Erciş ilçelerinde buhman liselerde son sınıf öğrencilerine yönelik doğayı koruma ve inci kefal konularında farkındalık oluşturma etkinlikleri	M.S., Y.Y., Ö.K.												
Faaliyet 3.5. Çiğdem, Yeşilsu, Karahan, Çelebibağ ve Dereağzı köylerinde balıkçı kafkvelerinde korumaya yönelik eğitim materyali destekli sohbet toplantıları	M.S., A.E., Ş.E., A.K., E.A., A.B.												
Faaliyet 4.1. Proje tanıtım faaliyetleri ve kapasite geliştirme	M.S., Ş.E., A.E., Y.Y., Ö.K., A.B., E.A., A.K.												
Faaliyet 4.2. Demeğin geliştirilmesine yönelik web sayfası tasarımı ve iletişim	M.S., A.K., Ş.E., Y.Y.												
Faaliyet 4.3. Proje ekipmanlarını temin etmek	A.E., M.S.												
Faaliyet 4.4. Danışmanlık ve proje elemanları görevlendirmek	H.N., S.K., E.K., U.Ö.												
Proje Ara Raporları													
Proje Final Raporu													

M.S.-Mustafa SARI, Ş.E.- Şahika ERTAN, A.E.-Asaf ERTAN, A.K.-Ali KASAPOĞLU, A.B.-Aysegül BİTİKTAŞ, E.A.-Erizan AYSAN, Ö.K.-Özden KIR, Y.Y.-Yasin YILMAZ, H.N.-Halil NALÇAOĞLU, S.K.-Solmaz KARABAŞA, E.K.-Efsun KARABUDAK

4.10. Kaynak Planlaması ve Bütçe

- Bir kaynak planı:
- Mantıksal çerçevenin amaç odaklı olmasını sağlar,
- Sonuca dayalı bütçelemeyi ve maliyet etkinliğinin izlenmesini kolaylaştırır,
- Kaynakların planlı olarak harekete geçirilmesi için temel teşkil eder,

Bütçe		
Maaşlar	5000	5500
Harcırahlar	1250	1750
Araç	3750	4250
Ofis	750	750
Tel/Faks	400	400
Tohum	850	1100
Fertiliser	2300	3100

Proje Ara Hedef ve Faaliyetleri		MALİYETLER	Dışsal Koşullar
<p>Ara Hedef 1.</p> <p>Alternatif geçim kaynaklarının yerel halkın sosyo kültürel ve geleneksel yapısıyla uyumunun kontrol edilmesi</p>	<p>Faaliyet 1.1. Köy ziyaretleri ile, alternatif geçim kaynaklarının sosyo-kültürel tercihlerle uyumunu test etmek</p> <p>Doğrudan görüşmeler ve bilişsel haritalama yöntemi ile alternatif geçim kaynaklarının yerel halk tarafından nasıl algılandığı belirlenecek.</p>	<p>Uçakla seyahat (uzman, 1 kişi 1 kez)- 300 Eur Harcırah- 222 Eur Uçakla seyahat (sosyolog ve halk bilimci,2 kişi,2 kez)-300 x 2x2=1200 Eur Harcırah- 2x111x2=444 Eur</p> <p>Saha çalışması: Tüm balıkçı köylerinin ziyareti (1 kez)- 15 köy x 75 Eur = 1125 Eur</p> <p style="text-align: right;">TOPLAM=3291 Eur</p>	<p>Balıkçı köyleri ile olumlu ilişkilerin sürmesi</p>
	<p>Faaliyet 1.2. Seçilen köylerde yerel halkla ayrıntılı görüşmeler yapmak</p>	<p>Ayrıntılı görüşme yapılacak köylerin ziyareti ve görüşmeler(6 köy) 6 x 75 x 2=900 Eur</p> <p style="text-align: right;">TOPLAM=900 Eur</p>	<p>Sosyo-kültürel ve geleneksel yapının elverişli olması</p>
	<p>Faaliyet 1.3. Seçilen köylerde, balıkçılığın içinde kadının geleneksel rolünü belirlemek için kadınlarla ayrıntılı görüşmeler yapmak</p>	<p>Seçilen köylerde kadınlarla ayrıntılı görüşme yapmak üzere köylerin ziyareti (6 köy) 6 x 75 x=450 Eur</p> <p style="text-align: right;">TOPLAM=450 Eur</p>	<p>Sosyo-kültürel ve geleneksel yapının elverişli olması</p>

Maliyet listesi hazırlanmasında kullanılacak kontrol listesi

Proje: Valilikte Ar-Ge Birimi Kurulması Projesi

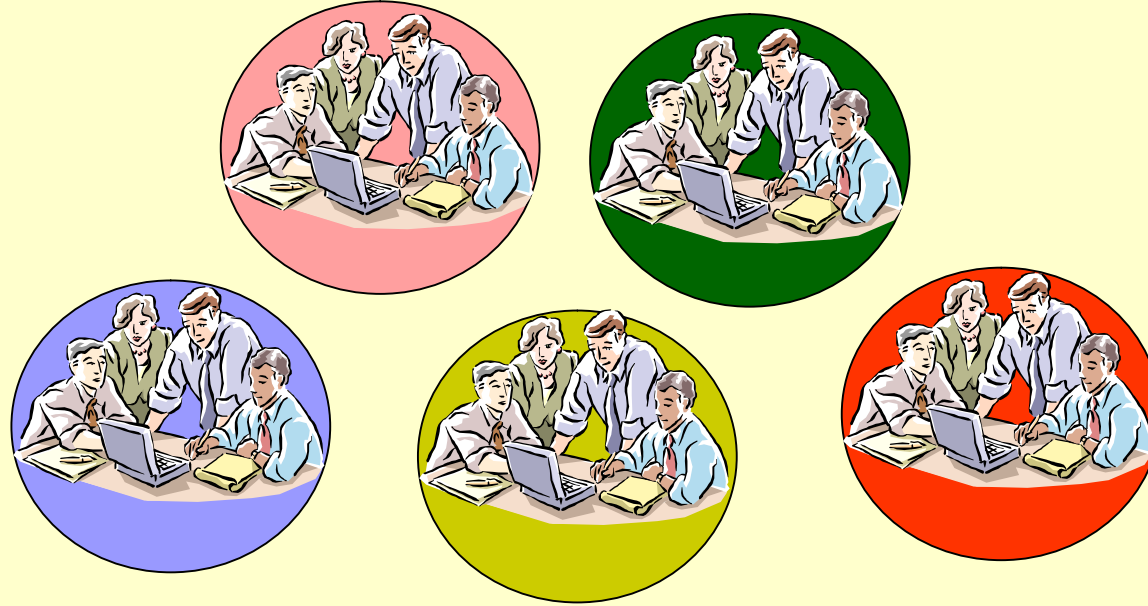
FAALİYETLER / GİRDİLER	Birim	Her Dönem için Miktar				Birim Maliyet	Finans Kaynağı	Maliyet Kod		Her Dönem için Miktar				Proje Toplamı
		Dn1	Dn2	Dn3	Dn4			AB	Ül.Hük.	Dn1	Dn2	Dn3	Dn4	
1. Faaliyetleri, Faaliyet Listesinden naklet														
FAALİYETLER 1.1 Planlama Birimi kurulması														
EKİPMAN														
→ Bilgisayar	Adet	2	2			1,000	3.4	A/1.3	2,000	2,000	-	-	4,000	
→ Faks- Modem	Adet	1				500	3.4	A/1.3	500	-	-	-	500	
→ Büro Mobilyası	Takım	1				3,000	3.4	A/1.3	3,000	-	-	-	3,000	
MAAŞLAR / ÖDEMELER (YEREL)														
→ Dışarıdan Sağlanan Personel	Kişi	4	4	4	4	200	5.2	B/2.1	800	800	800	800	3,200	
→ Ofis Personeli	Kişi	2	3	3	3	100	5.2	B/2.1	200	300	300	300	1,100	
VS.														
2. Girdileri belirt														
3. Girdileri Maliyet kategorilerinde topla														
10. Toplam Maliyetleri Hesapla														

4.10.2. Bir Proje Bütçesi Örneği

PROJE TAHMİNİ BÜTÇESİ

#	Bütçe kalemleri	Beklenen SGP desteği (USD)	Proje sunan kurumun katkısı (USD)	Toplam (USD)
1.	Proje elemanları (F4.4)	4,800		4,800
2.	Danışman kişi ve kurumlar (F4.4)	2,000		2,000
3.	Saha çalışmaları (F1.1, F1.2, F1.3, F1.4, F2.1, F3.5)	2,850		2,850
4.	Şehirlerarası seyahat (F1.1, F2.1)	1,800		1,800
5.	Eğitim malzemeleri (F22.2, F3.5)	6,100		6,100
6.	Eğitim ve toplantı (F2.3, F2.4, F3.2, F3.3, F3.4)	3,275		3,275
7.	Ekipman (F4.3)	4,700	12,500	18,600
8.	Ofis giderleri (F4.2)	700	350	1,150
9.	Proje tanıtımı ve kapasite geliştirme (F4.1)	1,500		1,500
10.	Beklenmeyen giderler	500		
11.	Toplam	23,525	12,850	36,375

4.11. Faaliyetler, Faaliyetlerin Maliyetlendirilmesi ve Bütçe Oluşturma Grup Çalışması

Şimdi gruplar oluşturarak **1 saat** içinde **faaliyetleri** tanımlayarak, **maliyetleri** oluşturalım ve tahmini **bütçeyi** hazırlayalım.

IV. BÖLÜM: İZLEME VE DEĞERLENDİRME

- İzleme ve değerlendirme proje sürecinin tüm aşamalarında yapılması gereken bir işlemdir.
- Burada söz konusu olan değerlendirme proje belgesi ile ilgili bir ara değerlendirmedir. Amaç, proje belgesinin kalite kriterlerine uygunluğunu belirlemektir. Ara değerlendirmeler planlanan faaliyetlerin yeniden yönlendirilmesine veya düzenlenmesine imkan verir.

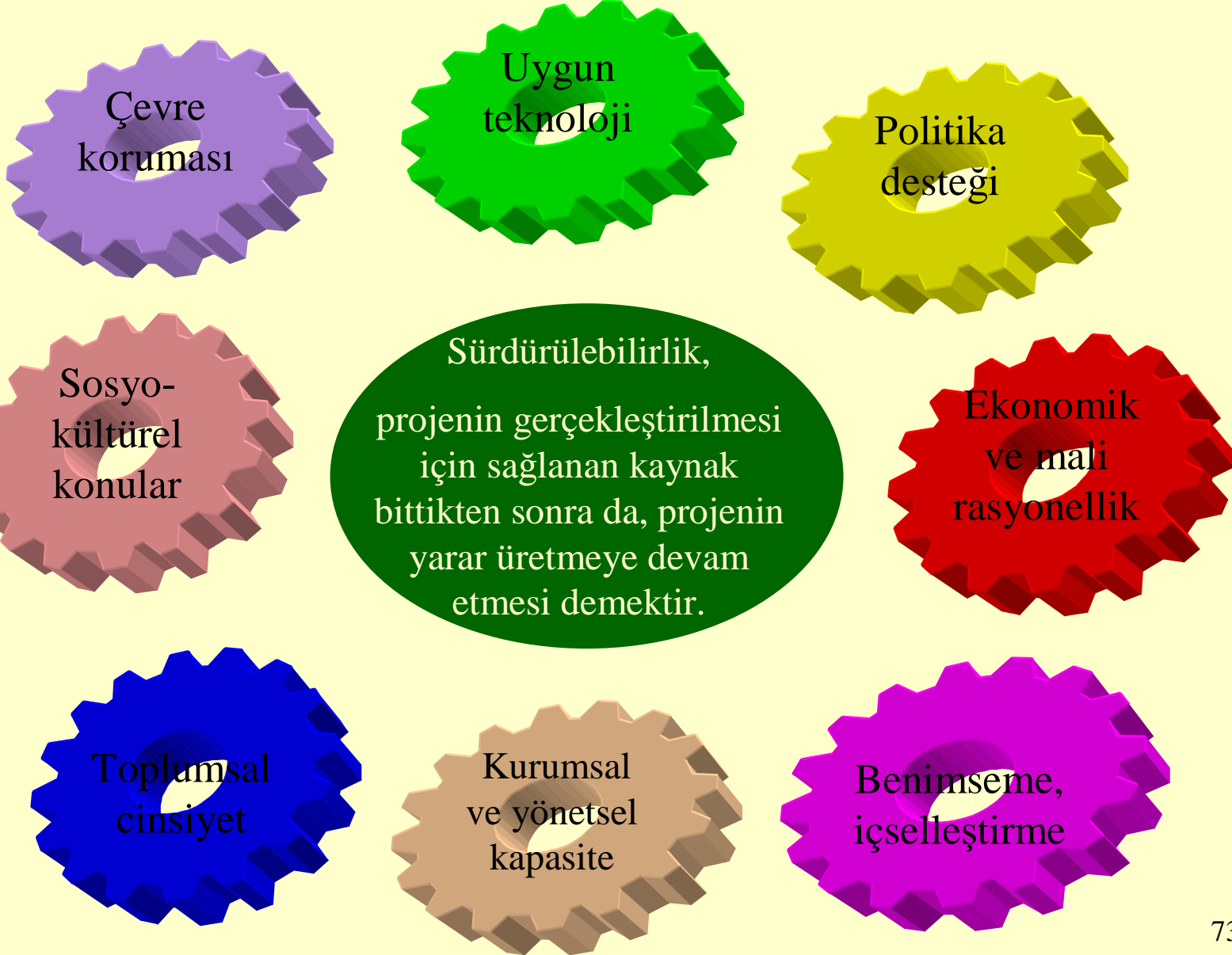
1. İzleme

<i>İzleme</i>	<i>Sıklık</i>
Hangi faaliyetler gerçekleştirildi ve nasıl bir ilerleme sağlandı?	Haftalık
Bütçe-faaliyet maliyetleri	Aylık
Faaliyetlerde arzu edilen sonuçlara ulaşıldı mı?	Üç aylık
Bu sonuçlar proje hedeflerine bizi ne kadar yaklaştırdı?	Altı aylık
Proje çerçevesinde nasıl bir değişim oluyor? Varsayımlar doğru mu?	Altı aylık
Göstergeler nasıl?	Altı aylık

2. Proje Belgesinin Değerlendirilmesi

Kalite Kriterleri	Azami puan
1. Finansal ve operasyonel kapasite	20
2. Konuyla olan ilgi	25
3. Metodoloji	30
4. Sürdürülebilirlik	15
5. Bütçe ve maliyet etkinliği	10
Toplam Puan	100

3. Sürdürülebilirlik

3. Sürdürülebilirlik I

Proje alanına ilişkin
hükümetin
Bir politikası var mı?
Proje sonuçlarına
hükümetin
yeterli desteği
vereceğine dair
kanıtlar var mı?

Seçilen teknolojinin
karşılanabilir bir
maliyetle
kullanılacağına ve
yerel koşullara
uygunluğuna ilişkin
yeterli kanıtlar var
mı?

3. Sürdürülebilirlik II

Çevre
koruması

Projenin sonuçlarının
çevre üzerinde zararlı
sonuçları var mı?
Olası bir zarara karşı
yeterli tedbir alındı
mı?

Sosyo-
kültürel
konular

Proje sosyo-
kültürel normları
dikkate alıyor mu?
Projede eşit erişim
ve eşit yararlanma
ilkeleri dikkate
alındı mı?

3. Sürdürülebilirlik III

Toplumsal
cinsiyet

Projede kadın ve erkeklerin ihtiyaçlarının eşit bir şekilde karşılanmasına yönelik olarak gerekli tedbirler alındı mı?

Kurumsal
ve
yönetsel
kapasite

Proje sahibi kuruluş yeterli kapasite ve kaynağa sahip mi?

3. Sürdürülebilirlik IV

Benimseme,
içselleştirme

Tüm cinsiyet gruplarının projeyi desteklediğine ilişkin ne tür kanıtlar var?
Hedef gruplar proje içinde aktif rol alıyorlar mı?

Ekonomik
ve mali
rasyonellik

Projenin sağlayacağı yararların, böylesi bir maliyeti haklı çıkaracak kadar önemli olduğuna ilişkin yeterli kanıt var mı?

V. BÖLÜM

PROJE FORMATLARI

1. AB Proje Formatları

AB proje formatları projenin mahiyetine ve fonun niteliğine göre değişmekle birlikte genellikle aynıdır. Tüm projelerde projenin Mantıksal Çerçeve Analizi mantığı ile hazırlanması istenmekte, projenin niteliğine göre farklı ekler talep edilmektedir.

1.1.AB Proje Formatı Açıklaması

1.Tanım	
1.1. Projenin ismi	Projenin hatırdaki kalacak ve amaçlarını yansıtacak tanımı (slogan türünde olabilir ya da uzun uzun yazılabilir)
1.2. Proje alanı (ülke, -ya da ülkeler-, bölge, kent)	Proje faaliyetlerinin nerede gerçekleştirileceği
1.3. Finansman Kuruluşundan talep edilen fon miktarı ve toplam içindeki oranı)	Bütçe hazırlandıktan sonra ortaya çıkan toplam bütçe üzerinden istenen hibe miktarı (Maksimum miktar ve oranlar için Proje başvurusu çağrısının eşliğinde verilmiş rehberin dikkatlice okunması gerekir)
1.4. Projenin özeti	
a. Projenin amacı	Projenin tasarımı bittikten ve mantıksal çerçeve hazırlandıktan sonra yazılmalıdır.
b. Projenin hedef gurupları	Paydaşlar Analizinde belirlenen hedef guruplar
c. Projenin etkinlikleri	Mantıksal Çerçevede belirtilen temel faaliyet guruplarının özeti
1.5. Projenin Hedefleri	Sorun analizi üzerine yerleştirilmiş hedefler ve strateji analizlerinin yazılı hale getirilmesi

1.6.Projenin Gerekçeleri (aşağıdaki alt başlıklar düzeyinde tanımlama)	
a. Hedeflenen ülkedeki mevcut durum, ihtiyaçlar ve kısıtlılıklar	Ele alınan sorun alanının ülkede, bölgede ve yerel yasal düzenlemeler, uygulama politikaları ve yerel pratikler açısından konumunun tanımlanması
b. Doğrudan ve dolaylı yararlanıcıların tahmini sayısı ile birlikte hedef guruplarının listesi	Mevcut durum, sorun analizi ve paydaşlar analizi sonuçlarının yerleştirilmesi
c.Hedef gurupların ve etkinliklerin seçiminin nedenleri	Paydaşlar analizi
d. Projenin hedef guruplar açısından uygunluğu	Paydaşlar analizi ve strateji analizi: hedef gurupların (birincil paydaşların) hangi ihtiyaçlarına nasıl yanıt verecek
e. Projenin AB programlarının hedeflerine uygunluğu	Proje başvuru formunun ekinde yer alan rehberde belirtilen mali yardım programının hedefleri ile proje önerisinin uyumu
f. Projenin programın önceliklerinde uygunluğu	Proje başvuru formunun ekinde yer alan rehberde belirtilen mali yardım programının tanımlanmış öncelikli alanları ile proje önerisinin uyumu
1.7. Etkinliklerin detaylı tanımlanması	
a. Etkinliğin adı ve tanımı	Projenin amacına ulaşmasına katkıda bulunacak sonuçları ortaya çıkaracak çıktılar bazında planlanan faaliyetlerin ayrıntılı tanımlanması

1.8. Yöntem	
a. Projenin uygulama yöntemi	Önerilen faaliyetlerin hangi yöntemler kullanılarak gerçekleştirileceğinin anlatımı
b. Önerilen yöntemin gerekçeleri	Kullanılan yöntemin sağlayacağı düşünülen yararları açısından anlatımı
c. Proje, daha önce yapılmış olan projelere ya da etkinliklere nasıl katkıda bulunacak	Mevcut durum analizinde gözden geçirilmiş ve değerlendirilmiş olması gerekir.
d. İç değerlendirme prosedürleri	Proje faaliyetleri hayata geçirildiğinde göstergelerde öngörülmüş olan somut hedeflere ulaşıp ulaşılamadığının hangi zaman dilimleri içerisinde izleneceği, bu zaman dilimleri içerisinde hangi göstergelerin takip edileceği, bunlara ilişkin nasıl bir doğrulama kaynağı kullanılacağı ve izlemeyi kimin yapacağı konularının açık bir biçimde yazılması (Doğrulanabilir Göstergeler ve Doğrulama Kaynaklarından çıkarılacak)
e. Katılım düzeyleri ve diğer kuruluşların(ortaklığın ya da diğerlerinin) projedeki etkinliği	Paydaşlar Analizi ve Faaliyet planlaması sonuçları
f. Proje ortaklarının rollerinin gerekçeleri	Paydaşlar analizinin ve Varsayımların sonuçları
g. Uygulama için önerilen proje ekibi ve tanımları	faaliyetlerin hayata geçirilmesinde hangi özelliklere ve sorumluluklara sahip kaç kişi görev alacak

1.9. Eylem Planı ve Süre	
a. Toplam Proje Süresi	Proje faaliyetlerinin toplam süresi, İzleme ve değerlendirme süreleri ve Proje koordinasyon ekibinin hazırlanması sürelerinin toplamı
b. Etkinliklerin zamana ve rollere göre dizgesi	Hazırlık ve uygulama süreleri ile kimin tarafından yapılacağı belirlenmiş faaliyetlerinin birbiriyle ilişkili bir biçimde bir zaman çizelgesi içine yerleştirilmesi
2. Beklenen Sonuçlar	
2.1. Hedef gruplar üzerinde beklenen etki	
a. Proje hedef grupların durumunu nasıl iyileştirecek	Paydaşlar, Hedefler ve Strateji analizlerinin sonuçları
b. Proje hedef grupların ya da ortakların yönetsel ve teknik kapasitelerini nasıl iyileştirecek	Paydaşlar, Hedefler ve Strateji analizlerinin sonuçları
2.2. Yayınlar ve Diğer Proje Ürünleri	Proje faaliyetleri içinde üretilecek olan yayınların niteliği ve niceliği
2.3 Projenin Çoğaltıcı Etkileri	
Proje sonuçlarının tekrarlanması ve genişletilmesi olanaklarının tanımlanması	

2.4. Sürdürülebilirlik	
a. Finansal sürdürülebilirlik	
b. Kurumsal sürdürülebilirlik	
c. Politika düzeyinde sürdürülebilirlik	
3. Bütçe	Toplam Bütçe, Kurumsal katılımlar ve istenen hibe miktarı (Ekteki bütçenin hazırlanmasından sonra elde edilir)
II. Kurumsal Özellikler	Proje başvurusunda bulunan kurumun statüsü, faaliyetleri, geliri ve gideri, insan kaynakları, daha önce gerçekleştirdiği projeler (tüzüğü, mali bilançosu, faaliyet raporu ek olarak verilmelidir) Önerilen ortak kuruluş var ise bunlara ilişkin başvuruda istenilen bilgilerin konulması
Eklere	
Mantıksal Çerçeve Matrisi Sorun, paydaşlar, hedef ve strateji analizlerinden sonra hazırlanmış olan göstergeler, doğrulanabilir kaynaklar ve varsayım ve önkoşulları içeren 4 x4 tablo	
BÜTÇE (Excel Dosyası)	Öngörülen süre içinde proje teknik ve idari personeli, değerlendirme ve faaliyetlerin hayata geçirilmesi için gerekli olan tüm insan ve fiziki kaynakların harekete geçirilmesinin maliyetinin ayrıntılı bir biçimde sunulması

2. UNDP

Proje Formatı

Başlıkları

- İ Proje özeti,
- İ Proje konusu
- İ Proje gerekçeleri
- İ Proje stratejisi
- İ Projenin UNDP çerçevesine uyumu
- İ Proje ekibi ve ortakları
- İ Proje ilgi gruplarının projeye katılımları
- İ Projenin sürdürülebilirliği
- İ Kaynakça
- İ Proje sahibi kuruluşa ilişkin bilgiler
- İ Projenin çerçevesi (Mantıksal Çerçeve Matrisi)
- İ Proje takvimi
- İ Proje tahmini bütçesi
- İ Proje konusu ile ilgili ekler